

ESG

και Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2025

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Ελλάδα βρίσκεται πλέον στην τροχιά της βιώσιμης μετάβασης, σε συνέχεια της ψήφισης του νόμου 2024/5164, ο οποίος ενσωματώνει στο εθνικό δίκαιο τη σχετική Οδηγία της ΕΕ.

Η εξέλιξη αυτή αλλάζει τα δεδομένα σε σχέση με την εφαρμογή των κριτηρίων ESG για πολλές επιχειρήσεις, πέραν των εισηγμένων ή των πολυεθνικών που διαθέτουν ήδη τη σχετική τεχνογνωσία.

Αναγνωρίζοντας την ύπαρξη πολλών μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην ελληνική οικονομία και συζητώντας με παράγοντες της αγοράς, αποφασίσαμε σε συνεργασία με την MRB Hellas να χαρτογραφήσουμε για πρώτη φορά στην Ελλάδα το τοπίο στον τομέα της βιωσιμότητας υπό το πρίσμα αυτών των εταιρειών.

Το ερώτημα που μας απασχόλησε ήταν κυρίως ένα: πόσο έτοιμες είναι οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις να μεταβούν σε ένα βιώσιμο μέλλον; Πώς αντιλαμβάνονται οι ίδιες το βιώσιμο μετασχηματισμό τους; Πιστεύουν ότι διαθέτουν επαρκείς πόρους και εκπαίδευση;

Θεωρούμε τα συμπεράσματα στα οποία κατέληξε η συγκεκριμένη έρευνα ιδιαίτερα χρήσιμα για τη θέσπιση πρόσθετων μέτρων που θα διευκολύνουν τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, τόσο σε επίπεδο πολιτικής όσο και σε επίπεδο κλάδων.

Διότι αναντίρρητα χωρίς αυτές, το στοίχημα της ελληνικής οικονομίας αλλά και της χώρας συνολικά για βιωσιμότητα και αειφορία, είναι πρακτικά ανέφικτος στόχος.

Ευελπιστούμε να συμβάλλουμε καταλυτικά στην έναρξη ενός εθνικού διαλόγου γύρω από το ESG, στον οποίο θα ακουστεί και η φωνή των «μικρών» με τρόπο επωφελή για την οικονομία και την κοινωνία.

Δημήτρης Δημητρίου

Ιδρυτής & Διευθύνων Σύμβουλος
CPA Kudos Greece

Β Α Σ Ι Κ Α
Ε Υ Ρ Η Μ Α Τ Α
Ε Ρ Ε Υ Ν Α Σ

-
- **Ο επιχειρηματικός κόσμος** δεν είναι εξοικειωμένος με τον όρο ESG. Σχετικά χαμηλό ποσοστό των στελεχών των επιχειρήσεων που συμμετείχε στην έρευνα ήταν σε θέση να δώσει τον πλήρη ορισμό του ESG.
 - **Ένα μεγάλο ποσοστό των επιχειρήσεων** αντιλαμβάνεται το ESG ως εφαρμογή πολιτικών για το περιβάλλον, αγνοώντας τους άλλους πυλώνες του.
 - **Το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτώμενων** δηλώνουν ότι η εφαρμογή πολιτικών ESG κινείται προς την σωστή κατεύθυνση, αναγνωρίζοντας την αναγκαιότητα τους και δημιουργώντας θετικές προοπτικές για την εφαρμογή τους.
 - **Η εφαρμογή του ESG** στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις προχωρά με πιο αργούς ρυθμούς απ' ότι στις μεγάλες επιχειρήσεις.
 - **Η εφαρμογή των μέτρων ESG** στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις είναι αποσπασματική και δεν διέπουν το σύνολο των λειτουργιών της επιχείρησης.
 - **Το κόστος του ESG** ανησυχεί τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, οι οποίες ζητούν την αρωγή του κράτους κυρίως σε θέματα χρηματοδότησης στη φάση της μετάβασης αλλά και της εφαρμογής (πχ φορολογικές ελαφρύνσεις)
 - **Υπάρχει έλλειμα εκπαίδευσης** γύρω από το ESG στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, το οποίο επιτάσσει την βοήθεια από ειδικούς συμβούλους για να πετύχει συνολικά η βιώσιμη μετάβαση της χώρας

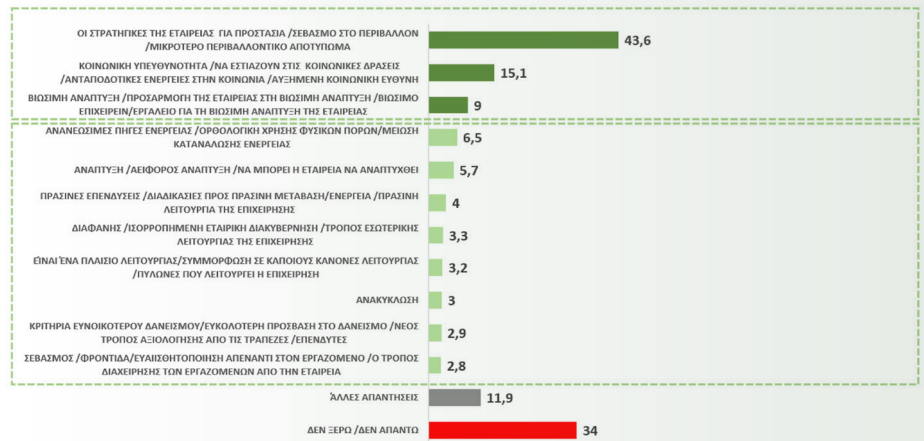
Άγνοια του ορισμού του ESG Ταύτιση με το περιβάλλον

- Σε αυθόρμητο επίπεδο το 34% των ερωτώμενων δεν μπόρεσε να απαντήσει στην σχετική ερώτηση ενώ μεγάλο ποσοστό ερωτώμενων περιόρισε την απάντησή του στον τομέα του περιβάλλοντος, αγνοώντας τους άλλους δύο πυλώνες.

Τι σημαίνει για εσάς ο όρος „Environmental, Social, Governance ESG

Σύνολο ερωτηθέντων (N=300)

Αυθόρμητα - Άνοικτη ερώτηση

Οι απαντήσεις μου εξηγούνται, τι σημαίνει για εσάς ο όρος „Environmental, Social, Governance ESG & Βιώσιμη Ανάπτυξη (άνοικτη ερώτηση)

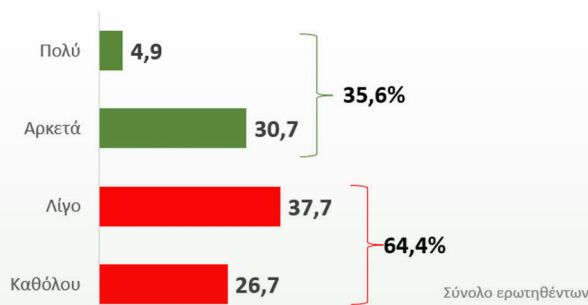
Executive Summary Αποτελεσμάτων Ερευνητικού Προγράμματος «ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΔΡΑΣΕΩΝ/ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ESG ΣΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ» | Δεκέμβριος 2024

16

- Σε δεύτερο χρόνο και αφού οι ερωτώμενοι εκτέθηκαν στον ορισμό του ESG το 35,6% δήλωσε ενημερωμένο, με το 4,9% να δηλώνει «Πολύ ενημερωμένο» και το 30,7% να δηλώνει «Αρκετά Ενημερωμένο». Το 64,4% δηλώνει μη ενημερωμένο.

Βαθμός ενημέρωσης σε θέματα ESG (μετά την επεξήγηση)

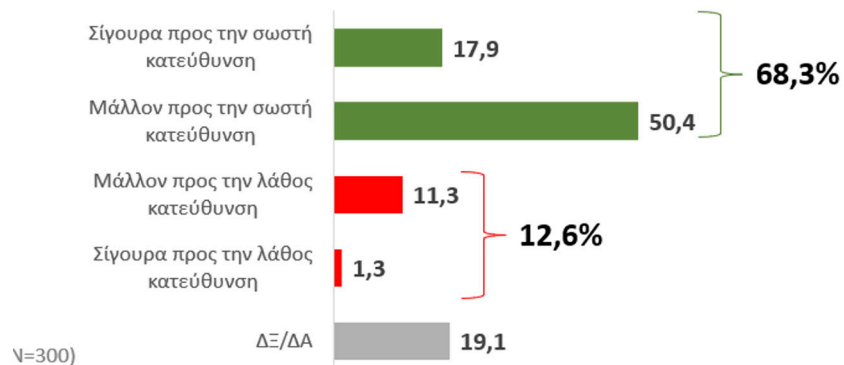

	TOTAL	===Μέγεθος Επιχείρησης===			===Τομέας Δραστηριοποίησης===		
		Μικρά 10 - 49 εργαζόμενοι	Μεσαία 50 - 249 εργαζόμενοι	Μεγάλη 250+ εργαζόμενοι	Εμπόριο	Υπηρεσίες	Κατασκευές/ Ξενοδοχεία Μεταποίηση/ Μεταφορές/ Αποθήκευση/ Πρωτογενής παραγωγή
Πολύ/ Αρκετά	35,6	33,2	46,8	72,9	25,5	34,4	45,5
Λίγο /Καθόλου	64,4	66,8	53,2	27,1	74,5	65,6	54,5

Οι επιχειρήσεις είναι έτοιμες να συμμορφωθούν με το πλαίσιο

- Αν και ελλιπώς ενημερωμένοι το 68,3% των ερωτώμενων δηλώνουν ότι η εφαρμογή πολιτικών ESG κινείται προς την σωστή κατεύθυνση, αναγνωρίζοντας την αναγκαιότητα των συγκεκριμένων πολιτικών και δημιουργώντας θετικές προοπτικές για την εφαρμογή τους.

	TOTAL	===Μέγεθος Επιχείρησης===			===Τομέας Δραστηριοποίησης===		
		Μικρή 10 - 49 εργαζόμενοι	Μεσαία 50 - 249 εργαζόμενοι	Μεγάλη 250+ εργαζόμενοι	Εμπόριο	Υπηρεσίες	Κατασκευές/ Ξενοδοχεία Μεταποίηση/ Μεταφορές/ Αποθήκευση/ Πρωτογενής παραγωγή
Σίγουρα/Μάλλον προς την σωστή κατεύθυνση	68,3	67,8	69,2	86,5	73,7	67,7	63,9
Μάλλον/Σίγουρα προς την λάθος κατεύθυνση	12,6	12,5	15,5	0	9,2	11	16,7
ΔΞ/ΔΑ	19,1	19,8	15,3	13,5	17,2	21,3	19,3

3

Τα κίνητρα και οι διευκολύνσεις χρηματοδότησης μπορούν να μειώσουν το χάσμα μεταξύ μεγάλων επιχειρήσεων και μικρομεσαίων

- Η μεγάλη πλειοψηφία των επιχειρήσεων, περισσότερες από το 60% θεωρούν θετική εξέλιξη την εφαρμογή πολιτικών ESG από τις εταιρείες ανεξαρτήτως μεγέθους. Σε μερίδα των ερωτώμενων αναδείχθηκε ο προβληματισμός για την ανάγκη εφαρμογής πολιτικών βιωσιμότητας στις μικρές επιχειρήσεις.

Βαθμός συμφωνίας με απόψεις για θέματα ESG

Σύνολο ερωτηθέντων (N=300)

Πόσο συμφωνείτε ή διαφωνείτε με την κάθε άποψη;

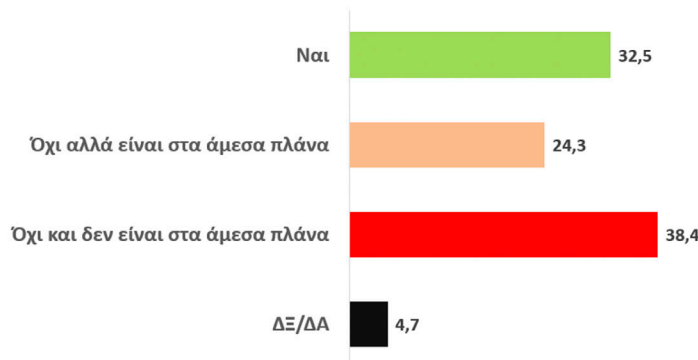
4

Η ενσωμάτωση του ESG στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις είναι και περιορισμένη και αποσπασματική συγκριτικά με τις μεγάλες

- Το 32,5% των επιχειρήσεων που συμμετείχαν στην έρευνα δήλωσαν ότι εφαρμόζουν πολιτικές ESG στην επιχείρηση, το 24,3% δήλωσε ότι δεν εφαρμόζει αλλά σκοπεύει να το κάνει κάποια στιγμή στο άμεσο μέλλον ενώ τέλος το 38,4% δήλωσε ότι δεν εφαρμόζει και δεν σκοπεύει να το κάνει άμεσα.
- Στις μεγάλες επιχειρήσεις, άνω των 250 εργαζομένων το ποσοστό που εφαρμόζει πολιτικές ESG είναι σαφώς υψηλότερο (46%) σε σχέση με το σύνολο του δείγματος.

Ενσωμάτωση ή όχι πολιτικών σε θέματα ESG

Σύνολο ερωτηθέντων (N=300)

	TOTAL	===Μέγεθος Επιχείρησης===			===Τομέας Δραστηριοποίησης===		
		Μικρή 10 - 49 εργαζόμενοι	Μεσαία 50 - 249 εργαζόμενοι	Μεγάλη 250+ εργαζόμενοι	Εμπόριο	Υπηρεσίες	Κατασκευές/ Ξενοδοχεία Μεταποίηση/ Μεταφορές / Αποθήκευση/ Πρωτογενής παραγωγή
Ναι	32,5	32	33,6	45,5	30,7	25,8	38,8
Όχι αλλά είναι στα άμεσα πλάνα	24,3	24,9	20,2	23	25,7	28,8	20
Όχι και δεν είναι στα άμεσα πλάνα	38,4	38,6	40,5	22	39	34,6	40,7
ΔΞ/ΔΑ	4,7	4,5	5,7	9,5	4,6	10,8	0,5

Η επιχείρησή σας έχει ενσωματώσει τα τελευταία χρόνια πολιτικές και στρατηγικές βιώσιμης ανάπτυξης ESG;

Σ Υ Μ Π Ε Ρ Α Σ Μ Α Τ Α

- **Για να επισπευθεί ο βιώσιμος μετασχηματισμός** της ελληνικής οικονομίας μέσα από την ενσωμάτωση των κριτηρίων ESG στο σύνολο των επιχειρήσεων, θα πρέπει να συνυπολογιστεί ο ιδιαίτερος χαρακτήρας της επιχειρηματικότητας στην Ελλάδα δηλαδή η ύπαρξη πολλών μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων.
- **Οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις διαθέτουν εξ ορισμού περιορισμένους πόρους** (χρηματοοικονομικούς και άλλους) και ελλιπή τεχνογνωσία στον τομέα του ESG συγκριτικά με τις μεγάλες επιχειρήσεις. Επί της παρούσης, υπάρχει ένα χάσμα στην ενημέρωση και εφαρμογή του ESG μεταξύ των δύο, το οποίο πρέπει να εξαλειφθεί.
- **Χρειάζεται η υποστήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων** με πρόσθετα μέτρα κυρίως οικονομικής φύσης από την πλευρά του κράτους, προκειμένου να διευκολυνθούν στην πορεία τους προς τη βιωσιμότητα.
- **Συγχρόνως, θα πρέπει η Πολιτεία να ασχοληθεί και με το έλλειμμα εκπαίδευσης**, αξιοποιώντας Συμβούλους που θα αναλάβουν να υποστηρίξουν τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις στο κομμάτι της τεχνογνωσίας.
- **Συνολικά, η βιώσιμη μετάβαση της χώρας επιτάσσει να ξεκινήσει ο διάλογος** μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών προκειμένου να επιτύχει η εφαρμογή σε όλα τα επίπεδα, καθότι η φιλοσοφία των οριζόντια θεσπισμένων μέτρων δεν επαρκεί.

ESG

και Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2025

